

nieuwsbrief

Nummer 12 | november 2014

Transparantie – evaluatie en vervolg

In april 2014 is aangekondigd dat de CGR transparantieregels en de werking van het Transparantieregister zouden worden geëvalueerd. Deze nieuwsbrief beschrijft de uitkomsten van deze evaluatie en de veranderingen die per 2015 worden ingevoerd.

Evaluatie Transparantieregels

Ten behoeve van de evaluatie heeft de CGR een aantal enquêtes uitgevoerd onder gebruikers, zorgaanbieders en farmaceutische bedrijven. In juni 2014 heeft Tweede Kamerlid Kuzu (PvdA) een werkbezoek aan het Transparantieregister afgelegd en heeft op basis daarvan nader onderzoek plaatsgevonden naar de juistheid van de geregistreerde gegevens. Verder heeft de CGR de beschikking gekregen over de scriptie van de heer Van Maaren voor de opleiding Compliance & Integriteit Management van de Vrije Universiteit van Amsterdam, met de titel "Pharmaceutical Industry & Compliance, here comes the sun?". Hieronder volgen de bevindingen per doelgroep.

Gebruikers

De eerste lancering van het Transparantieregister in april 2013 trok in één dag ruim 33.000 bezoekers. Daarna is het aantal bezoekers afgenomen tot gemiddeld 50 bezoekers per dag (in het weekend iets minder) tot ruim 55.000 unieke bezoekers in 2013. In 2014 leidde de openbaarmaking van de nieuwe gegevens over het jaar 2013 tot ruim 1.500 bezoekers. De eerste 10 maanden van 2014 telt het Transparantieregister ruim 10.000 unieke bezoekers.

De algemene reactie van bezoekers op het initiatief van het Transparantieregister is positief. Een veelgehoorde klacht betreft het raadplegen van het register zelf. Men vindt het lastig om de gezochte arts ook te vinden. De exacte naam dient te worden opgegeven, in combinatie

met de woonplaats. In tegenstelling tot het zoeken van de arts in het BIG-register, is zoeken op een deel van de naam of op specialisme niet mogelijk.

Het is eenvoudiger om een ziekenhuis te vinden in het register, mits bekend is in welke gemeente het ziekenhuis (volgens de Kamer van Koophandel) is geregistreerd. Ook hier geldt dat alleen resultaten worden gevonden als de exacte naam wordt ingevoerd.

Via het publieke portal is een aantal signalen ontvangen dat bepaalde financiële relaties ten onrechte niet in het register zouden staan. Hier is navraag naar gedaan bij de betrokken farmaceutische bedrijven. In drie gevallen bleek de betrokken relatie te zijn gemeld op naam van een vennootschap en niet (ook) op naam van de betrokken beroepsbeoefenaar. Dit is hersteld. In 2 gevallen betrof het een relatie onder de € 500 die niet hoeft te worden gemeld. In één geval bleek de betrokken arts rechtstreeks met het hoofdkantoor in het buitenland afspraken te hebben gemaakt waar de Nederlandse vestiging niets vanaf wist. In dat geval was het de verantwoordelijkheid van de betrokken arts om de relatie te melden. De betrokken overeenkomst, die is opgevraagd, bevatte ten onrechte geen afspraken over de openbaarmaking van de financiële gegevens. Het bedrijf is daarop aangesproken.

Beroepsbeoefenaren

In het register zijn ruim 2.000 individuele beroepsbeoefenaren (nagenoeg alleen artsen) geregistreerd. Uitgaande van het totaal aantal BIG-geregistreerde artsen in Nederland, betekent dit dat circa 6% van de artsen een financiële relatie met een waarde van meer dan € 500,- heeft met een farmaceutisch bedrijf.

In samenwerking met de KNMG heeft MWM2 in opdracht van de CGR een enquête gehouden onder beroepsbeoefenaren, waarin ondermeer vragen zijn gesteld over het Transparantieregister. In totaal hebben ruim 1.600

[>> lees verder](#)

vervolg Nieuwsbrief november

beroepsbeoefenaren de enquête ingevuld, waarvan 687 artsen, 666 verpleegkundigen, 248 physician assistants en 33 apothekers. Van de 687 artsen komen 357 uit de groep die is geregistreerd in het Transparantieregister.

Het Transparantieregister is bij de meerderheid van de beroepsbeoefenaren (> 75%) nog onbekend. Alleen van de groep artsen die in het Transparantieregister is opgenomen kent 83% het register. 17% weet dus niet dat zij in het register staan. Ook de kennis onder deze artsen over de inhoud van de transparantieregels is voor verbetering vatbaar.

De meerderheid van de beroepsbeoefenaren is positief over het initiatief. Circa 20% vindt het register te ver gaan. Zij vinden het register een onterechte schandpaal, te bureaucratisch of onzinnig. Artsen zijn daarin meer uitgesproken dan de andere beroepsbeoefenaren.

Farmaceutische bedrijven

In 2014 hebben 54 farmaceutische bedrijven in totaal ruim 7.500 financiële relaties gemeld. Dit zijn meer bedrijven dan aangesloten bij de koepels Nefarma en BOGIN. Ieder concern werkt vanuit één account.

Uit het onderzoek dat Van Maaren voor zijn scriptie heeft verricht onder farmaceutische bedrijven blijkt dat alle bedrijven bekend zijn met de transparantieregels. De bedrijven zijn positief over het initiatief, al vindt men de regels niet altijd volledig helder. Gesignaleerde punten van zwakte: weinig beroepsbeoefenaren kennen de regels en het register is onvolledig: niet alle relaties vallen onder de transparantieverplichting en andere sectoren (zoals de medische hulpmiddelen sector) ontbreken. Men ervaart de regels als administratief belastend.

Bij de meeste bedrijven ligt de verantwoordelijkheid voor het melden van de gegevens aan het Transparantieregister bij de afdeling compliance. Gemiddeld vraagt de administratie circa 10 uur per maand.

De helft van het aantal bedrijven heeft bezwaren ontvangen van artsen dat de gemelde financiële relatie onjuistheden bevat. Met support vanuit de Stichting Transparantieregister werd dat over het algemeen in één dag opgelost. De dienstverlening van het Transparantieregister krijgt het gemiddeld rapportcijfer 7.

Inhoud van het Transparantieregister

Mede naar aanleiding van een werkbezoek van Tweede Kamerlid Kuzu aan het Transparantieregister, heeft nader onderzoek plaatsgevonden naar de juistheid van de geregistreerde gegevens. Tijdens het onderzoek bleken grote bedragen te zijn gemeld op naam van individuele artsen onder de noemer van sponsoring. Sponsoring aan individuele beroepsbeoefenaren is, behoudens de bijdrage aan de drukkosten van een proefschrift, op grond van de CGR-Gedragscode niet toegestaan.

Uit het onderzoek bleek dat 18 bedrijven in totaal 83 sponsorrelaties hebben gemeld op naam van individuele zorgaanbieders. Van deze relaties bleken 10 relaties de sponsoring van de drukkosten van proefschriften te betreffen (tot een bedrag van € 500). Van de overige 73 relaties bleken 60 relaties sponsoring te betreffen van een

zorginstelling waarbij de individuele arts als penvoerder optrad. Het betrof hier dus niet een financiële relatie met een individu, maar met een instelling die ook op naam van de instelling had moeten worden gemeld. Op basis van de achterliggende contracten, is de registratie van de betrokken relaties gecorrigeerd. Van 13 relaties bleek de aard van de relatie verkeerd te zijn ingevuld. In deze gevallen was sprake van dienstverlening en niet van sponsoring. Ook dit is op basis van de achterliggende contracten hersteld. Op basis van het onderzoek kan worden geconcludeerd dat 1% van de meldingen onjuist was gekwalificeerd.

Conclusie en maatregelen

Uit de onderzoeken die de CGR heeft geïnitieerd en de scriptie van Van Maaren kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- Het Transparantieregister dient meer bekendheid te krijgen onder het publiek voor wie het register feitelijk is bedoeld;
- Het Transparantieregister kan aan waarde winnen door een verdere uitbreiding met soorten relaties en sectoren;
- De zoekmachine voor het raadplegen van het register moet worden verbeterd als ook de duiding van de relaties;
- Er dient een nieuwe voorlichtingscampagne te worden gehouden richting beroepsbeoefenaren om de “awareness” te vergroten;
- Onderzocht moet worden of de administratieve belasting van de transparantieregels kan worden verlaagd;
- Onderzocht moet worden of de jaarlijkse openbaarmaking van financiële relaties van het voorafgaande boekjaar, kan worden verkort naar een openbaarmaking per kwartaal;
- De toelichting en de controle op de toepassing van de transparantieregels moet worden verbeterd;
- Compliance programma’s van farmaceutische bedrijven waarin naleving van reclame- en transparantieregels worden geborgd, zouden nader moeten worden gestimuleerd.

Op basis van deze conclusies zullen de volgende maatregelen worden getroffen:

- Met het Ministerie van VWS zal worden besproken hoe het Transparantieregister meer bekendheid kan krijgen onder het publiek;
- Per 2015 dienen ook de individuele bijdragen voor nascholing te worden gemeld aan het Transparantieregister;
- Per 2015 maken de relaties met patiëntenorganisaties onderdeel uit van de transparantieregels;
- Stichting Transparantieregister Zorg is in gesprek met sectoren medische hulpmiddelen om per 2015 toe te treden tot het register;
- De zoekmachine zal worden verbeterd zodat ook op een gedeelte van de naam kan worden gezocht;
- Het CIBG zal worden gevraagd de zoekmogelijkheid van naam, gecombineerd met specialisme, open te stellen;
- Het zoeken van instellingen en rechtspersonen zal worden vereenvoudigd door het invullen van vestigingsplaats facultatief te maken;

>> lees

verder

vervolg Nieuwsbrief november

- Met de KNMG, KNMP, V&VN en NAPA wordt een nieuwe voorlichtingscampagne opgezet;
- De transparantieregels zijn per 2015 zoveel mogelijk in lijn gebracht met de disclosure rules van EFPIA om daarmee de administratieve belasting voor de bedrijven te verlagen;
- De meldingen aan het transparantieregister zullen vóór openbaarmaking inhoudelijk worden gecheckt;
- De rubriek “veel gestelde vragen en antwoorden” is uitgebreid en de voorlichting richting bedrijven wordt geïntensiveerd;
- Met de IGZ zal worden besproken of compliance programma’s van farmaceutische bedrijven onderdeel kunnen uitmaken van het risico gestuurd toezicht.

We houden u op de hoogte van de voortgang via deze nieuwsbrief

In CGR-nieuwsbrief nr. 9 van augustus 2014 zijn wijzigingen aangekondigd van de Gedragscode per 1 januari 2015. Een aantal van deze wijzigingen betreft de transparantieregels. Hieronder volgt nadere informatie over de implementatie daarvan.

Voorlichtingsbijeenkomst Transparantieregels

In samenspraak met Nefarma is besloten een voorlichtingsbijeenkomst te organiseren voor bedrijven. U kunt zich inschrijven voor deze bijeenkomst, die zal plaatsvinden op:

Dinsdag 18 november 2014
van 10.00 tot 13.00 uur
Hotel NH Den Haag

U kunt zich tot uiterlijk 17 november opgeven via de e-mail: cgr@cgr.nl

Implementatie Transparantieregels 2015

In onze nieuwsbrief nr. 9 van augustus 2014 informeerden wij u over de overgang per 1 januari 2015 van de toetsing van niet-WMO-plichtig onderzoek naar het Toetsingskader van de Stuurgroep nWMO. Dat betekent dat vanaf die datum (met een overgangstermijn van 6 maanden), niet-WMO-plichtig onderzoek buiten de reikwijdte van de Gedragscode komt en daarmee ook buiten de reikwijdte van de transparantieregels van paragraaf 2 van de Gedragscode. De consequentie hiervan is dat dienstverleningsovereenkomsten inzake niet-WMO-plichtig onderzoek die na 1 januari 2015 worden uitgevoerd, niet meer hoeven te worden opgegeven onder de transparantieregels.

In nieuwsbrief nr. 9 van augustus 2014 is ook melding gemaakt van de uitbreiding per 1 januari 2015 van het aantal relaties dat dient te worden geregistreerd en geopenbaard. Dit betreffen de onkosten uit hoofde van dienstverlening en de vergoeding van individuele gastvrijheidskosten.

Voor de melding aan het Transparantieregister (begin 2016), dient te worden uitgegaan van de volgende codes:

Codes	Soort overeenkomst
11	Dienstverlening consultancy
12	Dienstverlening adviesraad
13	Dienstverlening spreker
15	Dienstverlening overig
16	Dienstverlening onkosten
21	Sponsoring samenkomst
22	Sponsoring overig
23	Vergoeding gastvrijheid

Teksten Transparantieregels

Op de website zijn de teksten van de aangepaste transparantieregels beschikbaar in het Nederlands en het Engels. Daarin is een aantal redactionele onvolkomenheden verbeterd. Ter toelichting het volgende:

- In het nieuwe lid 3 van artikel 6.4.6 is het woord “verblijfkosten” vervangen door “overnachtungskosten”. Daarmee is de redactie in overeenstemming gebracht met artikel 6.4.8 lid 2.
- Aan de toelichting op artikel 6.3.1 is de volgende alinea toegevoegd: Van dienstverlening in de zin van dit artikel is tevens sprake indien de overeenkomst wordt aangegaan met een samenwerkingsverband van beroepsbeoefenaren of een instelling waar beroepsbeoefenaren in participeren of werkzaam zijn, waarbij de feitelijke diensten door een of meer beroepsbeoefenaren worden verricht.
- Aan artikel 7.2.1 onder c is toegevoegd dat de sponsorovereenkomst ook met een beroepsbeoefenaar kan worden afgesloten (ter ondersteuning van een proefschrift).
- Artikel 7.2.2 onder d is redactioneel gewijzigd. In plaats van de bewoording dat de vergunninghouder “invloed” moet hebben op welke beroepsbeoefenaar de diensten feitelijk uitvoert, wordt gesteld dat de werkzaamheden moeten kunnen worden toegewezen aan een bepaalde beroepsbeoefenaar.
- Na artikel 7.2.2 onder e is een nieuw sub f ingevoegd voor sponsorovereenkomsten ter ondersteuning van het proefschrift van een beroepsbeoefenaar.
- In de toelichting van paragraaf 7.2 zijn de veranderingen rond niet-WMO-plichtig onderzoek doorgevoerd in de tweede, zevende en negende alinea, alsmede in de selectietabel met categorieën overeenkomsten.
- Aan de toelichting op de te openbaren gegevens is toegevoegd dat de bedragen voor sponsoring inclusief BTW zijn.

Verder zijn de modelbepalingen voor dienstverlenings- en sponsorovereenkomsten aangepast en voor vergoeding van gastvrijheid toegevoegd. Deze zijn te vinden op het tabblad Transparantie.

Heeft u vragen?

Neem dan contact op met de CGR.